

Do gëtt et leider eng Klausel, an dat ass haut de Paragraf 3 vum Artikel 84 vum Code de la sécurité sociale. Dee seet, datt d'Rechnunge maximal zwee Joer al däerfe sinn, deen Dag, wou se agereecht sinn, soss si se net méi remboursabel vun der CNS. Mir hunn e bëssen erausfonnt, datt dat e minimale Phenomeen ass. U sech sinn et zwou bis dräi Rechnungen de Mount, déi esou bei der CNS opschloen. Et ass also kee Volumephenomeen, mee déi Leit, déi dovunner betraff sinn, betrëfft et awer dann deelweis ganz sensibel.

Heefeg kënnen déi Leit och näischt derfir. Dofir, léif Kolleeginnen a Kolleegen, deposéieren ech eng Proposition de loi, déi als eenzege But huet, dee Paragraf 3 vum Artikel 84 vum Code de la sécurité sociale ofzeschaffen, soudatt et keen Delai méi fir d'Areeche vun Dokteschrechnungen bei der CNS soll ginn.

Ech soen Iech Merci.

7966 - Proposition de loi abrogeant l'article 84 du code de la sécurité sociale

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här Clement.

3. 7935 - Projet de loi portant modification de :

1° la loi modifiée du 19 décembre 2020 ayant pour objet la mise en place d'une contribution temporaire de l'État aux coûts non couverts de certaines entreprises ;

2° la loi modifiée du 19 décembre 2020 ayant pour objet la mise en place d'une nouvelle aide de relance

Mir fänken d'Sitzung vun haut u mam Projet de loi 7935 iwwert d'temporär Bähëllef u verschidde Betriber. D'Wuert kritt d'Rapportrice vun dësem Projet de loi, déi honorabel Madamm Simone Beissel. Madamm Beissel, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission des Classes moyennes et du Tourisme

Mme Simone Beissel (DP), rapportrice | Merci, Här President. Kolleeginnen a Kolleegen, et ass jo net fir d'éischt an et wäert héchstwahrscheinlech och net fir d'allerlescht sinn, wou ech haut virun Iech stinn, fir Iech Verlängerunge vun Hëllef fir ons Betriber virzestellen, an der Hoffnung, dass mer déi och haut kënnen stëmmen.

Et muss ee wëssen: Wéi dëse Projet de loi deposéiert ginn ass, du war d'Omikron-Variant nach an de Startlächer a mir woussten alleguerten net, wat fir eng Repercussione se dann op eise Gesondheetssystem géif kréien. Also war Virsicht gebueden.

Dofir huet d'Regierung Enn Dezember - Dir erënnert Iech, mir waren dauernd am Asaz - preventiv Restriktionen decidéiert, déi mir jo hei och dann agreeiert hunn. Mee leider sinn duerch déi Restriktionen erëm eng Kéier haaptsächlech déi Betriber, déi et scho virun extreem schwieereg haten, am schlëmmste getraff ginn.

Mee parallel zu de Restriktionen huet d'Regierung awer direkt erëm eng Kéier Moossname geholl, fir d'Hëllef ze verlängeren an och fir an d'Luucht ze schrauwen.

Haut wësse mer, d'Coronawell huet finalement esou ageschloen oder koud esou gerullt, wéi et annoncéiert ginn ass. Dat heescht, si war manner virulent, wéi gefaart, mee si war vill méi ustiechend. Mir hate mat Momenter 2.000 bis 3.000 Neiinfektione pro Dag. Dat war enorm.

Eis Spideeler waren zwar net iwwerrannt, an haaptsächlech d'Intensivbetter, mee trotzdem huet d'Ekonomie drënner gelidden, well eeben duerch d'Omikron-Variant e ganze Koup Leit an der Quarantän waren oder an der Isolatioun, well entweeder en Aarbechtskolleeg oder dann e Member vun hirer Famill positiv getest war a si hu missen doheembliwen.

D'Konsequenz ass, wann een déi Chifferen elo kuckt, déi ech hei geliwwert kritt hunn, dass an de leschte Woche praktesch bis 30.000 Leit gefeelt hunn op hire jeeweilegen Aarbechtsplazen, esou vill Leit wéi nach ni, duerch déi Omikron-Variant. D'Leit waren elo net ganz staark krank, déi meescht, mee si waren awer krank a si hu sech un d'Reegele gehalen a sinn doheembliwwen.

Natierlech huet dat als direkt Repercussiou, dass dann alleguerten déi Leit feelen, sougutt an eise Geschäfte wéi an de Restauranten, wéi an de Caféen, an dat sougutt hannert der Théik wéi virun der Théik, well och e ganze Koup Clienten net komm sinn.

Da koud derbäi, an dat huet jo d'Saach och méi schwieereg gemaach, dass mer d'Ausgangsspär vun 23.00 Auer hate fir de ganze Secteur vun der Horeca mat deem Resultat, dass e ganze Koup Restauranten keen zweete Service konnten ubidden, d'Caféen e Koup vu Clienté verluer hunn an eis Diskoen emol iwwerhaupt net opgemaach hunn. Well Dir wësst, dass déi jonk Leit - contrairement zu eis, vläicht ware mer e bësse méi brav - sech ganz oft eréischt no Mëtternuecht beweege Richtung Diskothék.

Mee wann ech elo richteg verstanen hunn, an den Här Di Bartolomeo huet dat och iwwert de Radio gesot, dass mat e bësse Chance dëse Weekend déi Spär opgehuewe gëtt an dass dann alleguerten d'Leit aus dem Horeca-Secteur erëm kënnen vill besser ootmen an erëm maachen, dass hire Betrib besser leeft.

Déi Méint Januar a Februar waren also a si fir eis Betriber absolutt schwéier. Dofir ass et wichteg, dass all eis betraffe Betriber maximal Hëllef kréien. Dofir wëlle mir haut och dëse Projet de loi stëmmen, well d'Verlängerunge vun dësen Hëllef sinn absolutt noutwendeg.

Här President, entre-temps huet de Minister och schonnononcéiert, dass d'Hëllef bis de Juni wäerte verlängert ginn. Dee Projet de loi ass scho praktesch um Radar vum Ministère an amgang, ausgeschafft ze ginn.

Ëm wat geet et dann elo genau bei dësem Projet de loi? Mir wëllen zwee besteeënd Gesetzer, zwou bestoend Aidé verlängeren an adaptéieren. Dir kennt se allen zwou: Et geet, éischters, ëm d'Aide de relance an, zweetens, ëm d'Aide coûts non couverts.

Et ass schonn e puermol hei op der Tribün gesot ginn, an dat war u sech de Motto vum dem Ministère - a mir hunn eis drugehaangen - vun alleguerten deenen Aiden, déi mer bis elo beschloss hunn: allkéiers, wann duerch d'Pandemie d'Situatioun sech géif änneren, dass dee Moment d'Aidé géifen ugepasst ginn. Dat maache mir och erëm eng Kéier elo.

Fir d'Méint Dezember 2021 bis Februar 2022 ginn d'Hëllef erëm eropgeschrauft par rapport zu de Montante vu virun.

Konkreet heescht dat, dass éischters: fir d'Coûts non couverts d'Charges d'exploitation, déi considéiert gi fir d'Aiden, erëm eng Kéier op 100 % eropgesat ginn, wou se virun nëmmen zu 75 % festgeluecht waren.

Fir d'Aide de relance schrauwe mer vun 1.000 Euro, well dat gegëllt huet virun dësem Projet de loi, erëm eng Kéier op 1.250 Euro fir all Independant oder

Salarié, dee schafft, an doniewent erëm eng Kéier op 250 Euro fir all Mënsch, deen am Chômage ass.

Wat hu mer nach geännert? Niewent den übleche vulnerabele Secteuren, déi Der jo kennt, gëtt ab Januar och eng nei Kategorie hei eligibel. Dat sinn d'Garagisten, dat heescht d'Verkeefeer vun neien Autoen. Dir hutt alleguerte matkritt, dass d'Liwwerketten esou laang gi sinn, dass praktesch eng Rupture vun de Chaînes de livraison ass. Dofir hu ganz vill Garagisten extreem Schwieeregkeeten, hiren Aktivitéiten nozegoen. Si hunn och Liquiditéitsschwieeregkeeten. Dofir ass et wichteg, dass se gehollef kréien.

Doniewent eng zweet Ännerung: D'Delaïen, fir eng Demande eranzerechen, ginn elo op een eenzege Stéchdatum, de 15. Mee 2022, festesat. Do kommen och Aiden derbäi, déi schonn Enn 2021 fällig waren. Mir hunn elo een eenzege Datum: de 15. Mee 2022.

Virrunner, wéi gesot, fir d'Aidé fir de Juli bis den Dezember war u sech jo de Stéchdatum den 1. Dezember, mat der Iddi, dass bis den 31. Dezember huet missen ausbezuelt ginn, wat jo och da geklappt huet.

Wat den europäesche Kader elo ugeet, deen huet entre-temps evoluéiert. Dat erlaabt eis alleguerten, dass mer dee Stéchdatum op de 15. Mee festsetzen, an der Hoffnung, dass verschidde Leit, déi net dru geduecht hunn oder déi vläicht kee Besoin haten, och elo nach nodréiglech fir de Rescht 2021 kënnen eng Demande erarechen.

Zum Schluss wëllt ech awer nach soen - well mir musse jo awer och no de Finanzen kucken -, dass gerechent gëtt, dass déi zwou Aiden zesummen à peu près 6 Milliounen Euro wäerten ausmaachen.

D'Fro koud scho viru bei deene Projeten op an elo gëtt se natierlech erëm eng Kéier gestallt: Jo, firwat verlängert Der dann net direkt déi Aidé bis Juni 2022?

De Minister war ganz transparent. E koud bei eis an d'Classes-moyennes-Kommissioun. En huet eis gefrot: „Wéi gesitt Dir dat? Wëllt Der zwee Projet-de-loie maachen, een, deen elo séier geet an da reeche mer en aneren no fir d'Méint Mäerz bis Juni, oder hätt Der léiwer, mir géifen alles an engem Jet maachen, dat heescht direkt bis Juni?“ Wat awer mat sech bruecht hätt, dass dëse Projet, dee mer elo haut hei debattéieren a stëmme wäerten, hätt missen amendéiert ginn, en plus hätt missen en zousätzlechen Avis vum Staatsrot ofgewart ginn an en plus ass de Go vu Bréissel fir déi Period vu Mäerz bis Juni nach net do.

Dofir hu mer gesot - zwee Grënn -: Nee!

D'Kommissioun huet gesot an hirer absolutter Majoritéit: „Mir hätte gär zwee Projeten.“ Et gëtt eng besser Lisibilitéit, och fir déi Leit, déi direkt conceréiert sinn, dass ee weess, ëm wat et geet.

De Go vu Bréissel wäert entre-temps kommen. Da si mer och zu deem zweete Projet ofgeséchert.

Mir hunn also decidéiert, keen amendéierte Projet a keng Zäit ze verléieren a wochelaang eis Betriber waarden ze loossen, bis eeben déi Konditionen erfüllt wäeren, fir de Projet direkt bis op de Juni virulafen ze loossen. Also hu mer eise Betriber laang Wochen erspuert, wou se hätte misse waarden, bis se un zousätzlech Liquiditéit géife kommen.

Mir ginn eis awer drun an, wéi gesot, de Minister sëtzt och schonn an de Startlächer, dass dee Projet fir d'Verlängerung fir Juni esou schnell wéi méiglech preparéiert gëtt an dass mer deen dann a gegebener Zäit kënnen hei also preparéieren an och hei an d'Pleniëre kommen. Dir musst awer wëssen, dass fréistens am Abrëll déi Aidé kënnen ausbezuelt ginn, wann deen

Delai vu Mäerz bis Juni kënnt. Dofir ass et vill méi wichteg, dass mer elo direkt agéieren, well effektiv bei deem zweete Projet kann ee justifiéieren, dass et keng absolutt Urgence eeben ass.

Mat deem System hunn och eis Betriber eng besser Previsibilitéit. Si wëssen, dass se nach eng Méiglechkeet hunn, gehollef ze kréien. Si wëssen, wéi se sech finanziell kënnen organiséieren, fir dat alles duerchzékriegen.

Här President, dat waren d'Haaptgrënn, firwat dass mer an der Kommissioun decidéiert hunn, fir déi zwee Projeten ze maachen. Ech ginn Iech elo nach ganz kuerz déi Haaptpunkte vun den Avisen, déi mer alleguerten erakritt hunn. Wéi ëmmer krute mer ... Mir krute souguer dräi Avisa vun der Chambre de Commerce eran. Mir kruten en Avis vun der Chambre des Métiers eran, vun der Chambre des Salariés an natierlech och vum Staatsrot. Fir d'Detailer verweisen ech op mäi schrëftleche Bericht an awer och op d'Avis selwer.

Duerch d'Bank kann ee soen, dass sämtlech berodend Organer d'Verlängerung vun dësen Hëllefeng begréisst hunn. Déi eng hunn natierlech gefrot: „Firwat net bis de Juni?“ An och mat den Delaie vun den Demanden, mat den amendéierte Projeten, déi de Lex Delles eraginn huet, ier mer dat an d'Kommissioun kritt hunn, sinn déi Punkten natierlech schonn alleguerte gekläert. Dat heescht, do waren d'Chamberen dann och dermat d'accord.

D'Chambre des Métiers freet: „Wéi ass et da mat de Verkeefer fir nei Camionen? Firwat falen déi eventuell net drënner?“ D'Chambre des Salariés bedauert, wéi ëmmer, dass keng sozial Krittären un déi Aidë gekoppelt sinn, well si huet ëmmer gesot, wann déi Aiden ausbezuelte ginn, da misst ëmmer de Krittär vum Maintien dans l'emploi Tromp sinn. Si huet natierlech och erëm eng Kéier gesot, wat se schonn an all hiren Avisa virdru gesot huet: dass se Schwierigkeeten huet, dass Aiden ausbezuelte ginn, wann d'Leit bis 25 % vun hirem Effektiv kënnen entloossen.

Dat fir e puer Iddien, wat an den Avisa gesot ass.

De Staatsrot, wéi gesot, vu dass et ëm d'Verlängerung geet, huet glécklecherweis keng Opposition formelle gemaach. Et ass natierlech och eng bonne Note fir de Ministère, dass en den Text gutt formuléiert huet. Si hunn haaptsächlech legistesche Propositione gemaach an e puer Recommandatiounen, mee si haten näischt um Fond ze reprochéieren. Dofir ware mer frou mat där positiver Erkenntnis.

Sout! Här President, Kolleeginnen a Kolleegen, ier ech elo zum Schluss kommen, wéi ëmmer, wollt ech dem Minister Lex Delles a senger ganzer Ekipp fir d'éischt emol Merci soen, dann awer Iech alleguerten, de Membere vun der Classes-moyennes-Kommissioun. Mir hu schnell a konstruktiv geschafft, dank Ärem positive Geescht. Dann alleguerten natierlech de berodenden Organer en häerzleche Merci. An zum Schluss eisen zwee gentilen Sekretären, dem jonken neie Sekretär Dan Schmit an dem Gigo Lamesch vun der DP-Fraktioun, déi och extreem effikass a schnell geschafft hunn, fir dass mer dat praktesch a Rekordzäit fäerdeg konnte maachen an haut kënnen an d'Pleniëre goen. Dofir Iech merci.

An natierlech bréngen ech mat Freed den Accord vun der DP-Fraktioun. Merci fir d'Nolauschtenen.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Ech soen der Madamm Rapportrice villmools Merci fir dee prezise Rapport a ginn d'Wuert direkt un deen éischten

ageschriwwene Riedner. Dat ass den honorabelen Här Marc Spautz. Här Spautz, Dir hutt d'Wuert.

Discussion générale

M. Marc Spautz (CSV) | Merci, Här President. Virewech e grouse Merci un d'Madamm Beissel fir deen explizitte Rapport, dee mer ... Wéi se richteg ënnerstrach huet: Et ass jo net déi éischte Kéier an emol sécher net déi leschte Kéier, well et ass schonn nach ee Projet ugekënnegt, deen hannendrukënt, fir de Betriber kënnen ze hëllef.

Wichtig ass et bei der Aide de relance an och bei der Aide coûts non couverts ze ënnersträichen, dass et verschiddene vun eise Betriber net gutt geet an dass et dofir och gutt ass, dass mer déi Decisiounen huelen, fir deenen iwwert déi do zwou Aiden ze hëllef, genauso wéi et mam Chômage partiel ass, fir domadder och weiderhi kënnen déi Hëllefeng ze ginn, déi d'Betriber respektiv och d'Leit, déi an de Betriber schaffen, dofir brauchen.

E Phenomeen, dee jo nei ass, dat ass dee mat de Liwwerketteschwierigkeeten. Dofir ass jo och dës Kéier déi éischte Kéier d'Autosbranche derbäi. Wat och wichtig ass, dass een och deene Betriber hëllef, an dass och déi gesinn, dass se och do d'Méiglechkeet hunn, fir dorop zrëckzegräifen.

An, ech mengen, et muss een och ënnersträichen: Wann een nach eng Kéier weiderfiert an d'Kris géif sech nach op aner Secteuren ausdeenen, wou nach méi Problemer géifen entstoen, da wieren och nach Méiglechkeeten do, op deem selwechte Kader, wou elo den Automobilsektor bäikomm ass, och nach aner Secteuren ze definéieren, wann ee gesäit, dass do Schwierigkeete sinn.

An dat ass ee vun de Punkten, mengen ech, dee ganz wichtig ass: déi Diskussioun, ob et ee Projet war bis de Juni oder zwee Projeten - ee Januar/Februar an duerno ee bis de Juni. Do ass et drëm gaangen, dass d'Betriber schnellstméiglech Liquiditéiten hunn. Doduerch, dass elo Januar/Februar ass bis den 28. Februar, dass dann d'Betriber och éischter d'Méiglechkeet hunn, op déi Sue kënnen zrëckzegräifen. Wa mer gewaart hätte bis de Juni, dann hätt dat ee bis zwee Méint méi laang kënnen daueren.

Mee ech mengen, dass et awer och wichtig ass, dass d'Betriber wëssen, dass et weidergeet, dass d'Betriber och wëssen, wann och elo e Gesetz gestëmmt gëtt, wat nëmmen eng Durée huet bis den 28. Februar oder duerno bis den 30. Juni, a par hasard wier d'Pandemie nach ëmmer net bis dee Moment fäerdeg - well mir hoffe jo allkéiers, an dat wäert och muer, wa mer iwwert d'Gesetz vun der Pandemie méi schwätzen, vun dem Covid-19, dass et fäerdeg ass, dass mer net erëm eng Kéier müssen ufänke mat enger neier Verlängerung -, dass et awer och wichtig ass, dass d'Betriber Planungssécherheet hunn an dass se wëssen, dass wann nach weider Problemer géifen entstoen, dass dann och nach Hëllefeng nokommen; och wann et elo schwierig ass ze soen, wéi déi Hëllefeng géifen ausgesinn.

Mee dat war eng Diskussioun, déi mer an der Kommissioun haten. Ech hat och do proposéiert, eng Motioun ze maachen, déi och vun de Majoritéitsparteien an den Oppositionsparteien, alleguerten deenen, déi och de Rapport vun der Haut ugeholl hunn, matgedroe gëtt, fir do ze soen, dass et och wichtig ass, wann d'Repercussione wéinst Covid-19 weiderginn, dass een dann och nach aner Moyene misst hunn oder déi selwecht - dat hänkt ëmmer dervun of, wéi dann d'Situatioun ass -, fir deene Betriber och weider ze hëllef, dass déi Onsécherheet, déi bei verschiddene Leit herrscht - „Wat geschitt?“, „Geet et virun?“, „Geet et net virun?“ -, dass do eng Planungssécherheet bei de Leit do ass.

An dofir, Här President, géif ech Iech déi Motioun ginn. Wannechgelift.

Motion 1

La Chambre des Députés,

- *reconnaissant qu'un grand nombre d'entreprises luxembourgeoises continue à souffrir des répercussions financières de la pandémie de Covid-19 et des mesures de santé connexes ;*

- *rappelant les nombreuses aides financières mises en œuvre par le Gouvernement pour aider les entreprises à se libérer des effets néfastes des restrictions sanitaires ;*

- *craignant que la pandémie ne se poursuive après le premier semestre de 2022 ;*

- *après consultation régulière des diverses chambres professionnelles, des syndicats et des associations sectorielles sur l'état des entreprises luxembourgeoises pendant la pandémie,*

invite le Gouvernement

- *à suivre avec vigilance l'évolution de la pandémie de Covid-19 et ses répercussions sur les entreprises luxembourgeoises afin de pouvoir aider ces dernières à surmonter de futurs obstacles causés par la pandémie ;*

- *à maintenir, voire à intensifier, le dialogue entre les chambres professionnelles, les associations sectorielles et le Ministère compétent.*

(s.) Marc Spautz, Myriam Cecchetti, Sven Clement, Simone Beissel, Tess Burton, Josée Lorsché.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Spautz.

M. Marc Spautz (CSV) | An dann, mengen ech, wat och wichtig ass, dass wann elo déi Ännerung kënnt mat den Heure-d'ouverturen, wat jo, wann alles riicht räisst, deemno wéi de Vott muer de Mëtten an der Chamber ausgeet - ech wëll deem elo net virgräifen -, dass jo dann och aner Heure-d'ouverturë kommen an dass da jo och d'Émsätz, op déi sech dat bezitt an op déi dat berechent gëtt, anerer wäerte sinn. Wann de Betrib erëm besser leeft, da gëtt den Émsatz jo och erëm méi grouss. A wann dat sech ëmmer baséiert op den Ënnerscheed vun deene Méint, iert de Covid do war an elo, da misst dat och aner Auswirkungen hunn.

D'Madamm Beissel hat virdrun de Präis genannt. Da wäert och de Präis vun deem Projet allkéiers changéieren doduerch, dass et och méiglech ass, dass méi Recettë kënnen an deene Betriber getäteg ginn.

An e leschte Punkt, wat een awer och ëmmer méi héiert - dat kënne mir zwar net heibanne léisen -, dat ass, dass se ëmmer méi Schwierigkeeten hunn, Personal ze fannen, dass vill Leit decidéiert hunn, opgrond vun där Entwécklung, déi war an deene Secteuren, op aner Aarbechtsplazen ze wiesselen an dass elo de Restauratiounsberäich, awer net nëmmen deen, mee och d'Handwerk, feststellt, dass se ëmmer méi Schwierigkeeten hunn, fir déi Leit ze fannen, déi se brauchen, fir dass de Betrib ka weiderlafen an dass och déi Aktivitéite kënne gemaach ginn, déi an deene Betriber noutwendeg sinn.

Dat gesot, Dir Dammen an Dir Hären, léif Frënn, gëtt d'CSV-Fraktioun d'Zoustëmmung zu dësem Projet de loi. Merci.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här Spautz. An nächsten ageschriwwene Riedner ass déi honorabel Madamm Tess Burton. Madamm Burton, Dir hutt d'Wuert.

Mme Tess Burton (LSAP) | Merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, muer stëmme mer

heibannen erëm en neit Covidgesetz. Haut stëmme mer dat eeleft Gesetz vun den Aidë fir d'Betriben. Ech mengen, mir sinn eis alleguer heibannen eens: Mir hätte léiwer déi doten zwee Gesetzter net méi hei um Ordre du jour!

Et hätt och keen domadder gerechent virun zwee Joer, dass mir no deem éischte Lockdown an no 550 Milliounen Euro Aiden, déi mer schonn ausbezuelt hunn, nees hei stinn, wéi elo scho gewosst och net fir d'lescht, an eng weider Verlängerung vun den Hëllef fir kleng a mëttelstänneg Betriben stëmme géifen. Mee mir mussen dës Aidë stëmmen, well déi sanitär Situatioun mat alle Restriktiounen, déi weider néideg sinn, dat vun eis fuerdert. A mir wëllen och dës Aidë stëmmen, well mer eis Wirtschaft an eis Betriben aus dem Mëttelstand weider ënnerstëtze wëllen, dass si dës schwieereg Zäit an der Pandemie iwwerstinn.

Et ass gutt a richtig, dass d'Regierung vun Ufank un d'Betriben net am Stach gelooss huet an och d'Salariéer net am Ree stoe gelooss huet. Dat géllt och elo nach a wäert och iwwert déi nächst Méint mam Phasing Out vun den Aiden nach de Fall sinn.

Här President, fir d'LSAP stounge vun Ufank u an dëser Pandemie d'Leit am Mëttelpunkt, sief et, wat d'Mesuren am Santébsberäich ugeet, awer och an eiser Wirtschaft. Aarbechtsplaze retten a Chômage verhënnere, war vun Ufank un eist groust Zil.

Et muss a soll ee virsiichteg sinn, mee wann ech eise neien Aarbechtsminister, dem Georges Engel, nolauschteren, hu mir dëst Zil wäitgeendst bis elo erreicht. Enn Dezember louch de Chômage bei 5,2 % - also um Niveau vu virun der Kris. Heizou huet de Chômage partiell wuel dee gréissten Deel bäigedroen, ma och d'Aide de relance huet Aarbechtsplazen assuréiert, andeem se dem Patron pro Salaré e gewëssene Montant zegutt komme gelooss huet.

Haut stëmme mir, dass dëst och fir d'Méint Januar a Februar de Fall soll sinn. Dat ass och gutt an dat géllt och fir d'Aide vun de Coûts non couverts.

Här President, mir hunn an dësem Gesetz de Champ d'application erweidert. Mir hunn d'Garagisten, déi Autoe verkafen, eligibel gemaach. Dat ass och gutt esou a war och néideg. Mee et ass wichtig, och aner Secteuren am A ze behalen, wéi se mat den Eerausfuederunge vun der Pandemie ëmginn. Am Bausecteur ass et de Moment méi schwéierginn, d'Material erbäizekréien. Hei spille virun allem d'Präisser eng Roll. Et gëtt nach ëmmer Holz ze kafen, mee net méi genuch. An dofir adaptéiert sech dee Präis.

Mir wate gëschte eng grouss Diskussioun heibannen iwwert d'Präisdeierlech, wéi mer déi ofgefiert kréien. Eng Ursaach hei sinn eeben och d'Betriben, déi och hir Präisser mussen upassen. Do muss mer d'Situatioun am A behalen, dass mir och hinnen hëllef, dat verdeiert Material erbäizekréien a bezuelen ze kënnen, dass net herno aleng de Konsument fir déi verdeiert Präisser muss riichtstoen.

Et gi sécher nach aner Entreprene, déi bei dësen Aiden duerch d'Raster falen. Ech denken do zum Beispill u jonk Entreprene, déi sech rezent gegrennt hunn. Dofir ass et wichtig, dass mer och déi Betriben am A behalen a kucken, wou mer nach Upassungen herno mussen maachen, dass mer keng Betriben verléieren.

D'Zil vun der LSAP ass et nämlech, dass an dëser Pandemie kee seng Existenz verléiert, weeder säi Betrib muss opginn nach seng Aarbechtsplaz verléiert. Dofir brauche mer och dëst Gesetz hei, wat mer haut hei stëmmen. Dofir ginn ech och den Accord vun der sozialistescher Fraktioun zu dësem Gesetz a soen Iech villmools Merci fir d'Nolauschteren.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Madamm Burton. An nächsten ageschriwwene Riedner ass déi honorabel Madamm Chantal Gary. Madamm Gary, Dir hutt d'Wuert.

Mme Chantal Gary (déi gréng) | Fir d'éischt merci un d'Rapportrice Simone Beissel fir e gudde mëndlechen a schrëftleche Rapport. Mir begreissen natierlech, dass dës Aiden elo nach eemol konnten ëm zwee Méint verlängert ginn. Quitte dass vill Betriben entre-temps erëm zrëck an eng gewëssen Normalitéit fonnt hunn, ass et awer ëmmer nach esou, dass eng jett Betriben ëmmer nach schwéier Abousen hunn, virun allem well verschidde Mesuren, déi en place sinn, verhënnere, dass munch Betriben hirer Aarbecht richtig nogoe kënnen. Ech denken hei zum Beispill un d'Nuetsliewen.

Natierlech, an däre si mir eis och bewusst, mussen mir lues a lues och drun denken, dës Aiden erëm erfrozeueren, ab deem Moment, wou och déi jeeweileg Mesuren opgehuewe sinn. Bis dohin ass et awer wichtig, dass mir eise Betriben, déi elo esou laang duerghehalen hunn, och nach op der leschter Ligne droite déi néideg Ennerstëtzung zoukomme loosse.

Wat elo bei dësem Projet de loi nei un Aiden derbäikënn, dat ass de Secteur vun den Neiwee, dee wéinst de Liwwerketteschwieregkeeten zum Deel staark impaktéiert ginn ass. D'Aidë ginn also op der leschter Zilgerad nach eemol ausgeweit, awer dëst ass daitlech limitéiert op déi zwee Méint vum Januar a Februar.

Fir eligibel ze sinn, muss déi jeeweileg Entreprise eng Perte vun op d'mannst 40 % par rapport zum selwechten Zäitraum vun 2019 gemaach hunn, wat jo schonn enger ganz zolitter Perte entsprécht.

Bei engem Tëschebilan vum Autosfestival, dee rezent gemaach ginn ass, kum allerdéngs eraus, dass d'Verkafszuele ganz gutt wieren. D'Clientë wiere weider gutt a Kaffaun a se hätte Verständnis fir déi laang Liwwerzäiten. Op Basis vun deene positiven Aussoen, kann ee jo nëmmen hoffen, dass déi meescht Betriben sech aus eegener Kraaft aus dëser temporär méi schwieerer Situatioun manövriert kréien an dass dës temporär Aiden dann och effektiv just temporär bleiwe mussen.

Wéi gesot, ënnerstëtze mir Gréng dëse Projet de loi an domadder ginn ech och den Accord vun der grénger Fraktioun. Ech soen Iech Merci fir d'Nolauschteren.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Madamm Gary. Da wier et um honorabelen Här Fernand Kartheiser. Här Kartheiser, Dir hutt d'Wuert.

M. Fernand Kartheiser (ADR) | Villmools merci, Här President. Ech wëllt dann och ufänken an der Madamm Beissel villmools Merci soe fir dee Rapport, dee se eis gemaach huet.

D'ADR begreist selbstverständlech déi Hëllef, iwwert déi mer haut ofstëmmen. An d'Madamm Beissel huet ganz gutt erkläert, dass dat vill mat der Coronakris ze dinn huet. Awer dat ass nëmmen en Deel vun der Situatioun! Et ass nëmmen en Deel vun der Wourecht, mat där mer haut ze dinn hunn. Well d'Regierung selwer huet den Entreprene et ganz, ganz schwéier gemaach an deene leschte Méint.

Ech wëll hei just drun erënneren, wéi et dem Horeca-Secteur gaangen ass, mat all deem Hin an Hier, mat Restriktiounen, déi net nozevollzéie waren. Elo hu mer d'Spärstonnen, déi Gott sei Dank ewech-falen. Et ass jo esou, dass d'Betriben sech iwwert déi

ganz Zäit beklot hunn iwwert déi Netprevisibilitéit an déi exzessiv Moossnamen, déi net sënnvoll Moossnamen; heiansdo war iwwerhaupt net nozevollzéien, wat do gemaach ginn ass. Den Horeca-Secteur ass een dervun. Een aneren ass den Transportsektor, dee ganz staark viséiert ass, mat Schwierigkeeten, déi net coronabedéngt sinn, mee déi d'Regierung ze verantworten huet an hirer Politik!

(Interruption)

Dofir, loosse mer emol ganz sécher soen: Mir begreisse selbstverständlech all déi Hëllef. A jo, se sinn zum Deel bedéngt duerch eng sanitär Situatioun, déi vill Schwierigkeete verursaacht huet, mee awer och duerch eng Regierungspolitik, déi einfach net op der Héicht war.

Une voix | O vreck!

M. Fernand Kartheiser (ADR) | En zweete Punkt, deen ech wëllt maachen, dat ass, dass mer jo och elo nach gesinn, dass d'Regierung sech engagéiert op e Wee, fir et de Betriben, déi scho Schwierigkeeten hunn, nach méi schwéier ze maachen.

Verschiddener vu menge Virriedner hu geschwat vun de Liwwerketten. Jo, do gouf et grouss Problemer, mee vun där selwechter Regierung, déi déi Problemer jo anscheinend agesäit, wa se mat Corona ze dinn hunn, héiere mer, dass se wëllt national virgoen an e Liwwerkettesgesetz maachen - national, wann net op europäeschem Plang -, wat de Betriben erëm zousätzlech Laaschten, administrativer a bürokratescher, operleet. Dat ass einfach dee falsche Wee!

Wat dat Gesetz hei ugeet, begreisse mir déi Hëllef selbstverständlech. Awer mir hu schonn an der Kommissioun gesot: Et geet eis einfach net wäit genuch! An deene verschiddenen Avisen - d'Madamm Beissel hat se ernimmt, vun der Chambre des Salaréer, der Chambre de Commerce an esou virun - ass dach den Tenor vun all deenen Avisen, dass et net wäit genuch geet, net breet genuch, net laang genuch, net genuch Entreprisë berücksichtegt ginn. Et ass dach dat u sech d'Hauptkritik!

Une voix | Richtig!

M. Fernand Kartheiser (ADR) | An et ass och déi Kritik, där mir eis als ADR uschlëssen. Mir wëllen, dass méi Entreprene ..., dass méi generéis gehandelt gëtt wéi dat, wat d'Regierung hei proposéiert. Dowéinst enthalte mir eis haut - net well mer mam But vum Gesetz net d'accord wäeren, mee well mer deen Prouff un d'Regierung maachen, méi ze maache fir d'Entreprisë wéi dat, wat am Abléck geplangt ass.

Ech soen Iech Merci.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Kartheiser. An d'Wuert geet weider un déi honorabel Madamm Myriam Cecchetti. Madamm Cecchetti, Dir hutt d'Wuert.

Mme Myriam Cecchetti (déi Lénk) | Merci, Här President. Här President, esou wéi beim eigentleche Covidgesetz gi mir och bei dësem Gesetz - d'Aidë fir d'Entreprene - reegelméisseg hei am Parlament mat Modifikatiounen a Verlängerungen konfrontéiert.

Mir hunn eis vun Ufank u bei dësen Aiden enthalen, net well mer se net gutt fannen, mee well eis déi sozial Kritik an de Gesetzter feelen. Fir eis ass an éischter Linn de Maintien dans l'emploi wichtig, a mir hu Schwierigkeeten domadder, wann eng Entreprise ka gläichzäiteg staatlech Aidë kréien a parallell dozou awer Leit entloosse kann. Dat huet sech jo och elo net an dësem geännert. An dofir wäerte mir eis och bei dësem Projet de loi enthalen.

Wat dës Kéier nach dobäi kënnt, ass, datt elo och d'Autoshändler kënne dës Aiden ufroen, déi jo bis elo fir d'Betribler am Horeca oder am kulturelle Beräich reservéiert waren. Begrënn't gëtt dat domadder, datt et an deem Secteur wéinst dem Covid grouss Liwwerproblemer gëtt.

Ech mengen, mat deem Rasonement hätt een nach ganz vill aner Secteure missen hei mat abezéien, déi et warscheinlech finanziell och vill méi néideg hätten. Liwwerproblemer gëtt et aktuell a ganz ville Secteuren. Zum Beispill leiden och ganz vill Handwierksbetribler drënner. Fir eis weist dat hei virun allem, wéi aflossräich d'Autolobby hei am Land nach ëmmer ass.

Ech wëll awer och nach eng Kéier méi allgemeng eppes iwwert déi Aidë soen. Och wann dat vläicht net déi express Volentéit vun der Regierung war, sou muss een awer dach festhalen, datt dës Aidë bei deene klunge Betribler ganz oft net esou ukommen, wéi se sollten. Et gëtt ee jo reegelméisseg an deem Sënn vu Leit kontaktéiert, Leit, déi mat de Modalitéiten net eens ginn, Leit, déi duerch de Raster falen oder déi d'Perte einfach net opgefaange kréien.

Dat hänkt engersäits mat der dach relativ komplexer an oft changéierender Gesetzesbasis zesummen, mat de Berechnungsmethoden, mat dem Mangel un Informatioun an och mam zäitversaten Ausbezuale vun den Aiden, déi deelweis grouss Problemer an der Tresorerie bréngen.

Wat gefeelt huet, war och eng méi grouss Differenzatioun tëschent deene ganz klengen Independanten an deene méi grouse Betribler a Chaînen. Ech mengen, et ass wichteg, dat och emol eng Kéier hei ze soen, well dobausse bei de Leit ass den Androck entstanden, all déi Betribler am Horeca wiere jo grousszügig vum Staat entschidegt ginn. Dat stëmmt esou net! Well zemoos déi ganz kleng Kafés- a Restaurantsbesëtzer hunn deelweis uerdentlech Plomme gelooss an dëser Pandemie an hu souguer missen zoumaachen.

Une voix | Très bien!

Mme Myriam Cecchetti (déi Lénk) | An deem Sënn muss ee sech och froen, ob een net dës Aiden hätt missen op d'mannst bis de Summer weiderlaffe loosse, esou wéi d'EU dat jo och erlaabt. Et ass jo net dovunner auszegoen, datt ab dem 1. März erëm alles normal leeft an deem Secteur.

Merci fir d'Nolauschtenen.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Madamm Cecchetti. An de leschten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här Sven Clement.

M. Sven Clement (Piraten) | Merci, Här President. Merci och un d'Rapportrice fir een exzellente Rapport, wou u sech och déi Fro erkläert gëtt, firwat mer et getrennt hunn zwëschen deene retroaktiven Aiden an deenen, déi da bis Summer géife weidergoen, wou jo e Projet de loi ënnerwee ass. An ech mengen, et geet eise Betribler zum Deel nach ëmmer net gutt an duerfir sinn déi Aiden indispensable.

Ech hat e puermol an der Vergaangenheet de Minister interpelléiert a gesot: „Kommt, mir loosse se méi laang lafen, kommt mir loosse se méi laang lafen.“ Ech krut ëmmer d'Äntwert: „Et geet net.“ Ech verstinn, datt dat och net gaangen ass. Deement-sprechend muss mer eebe méi oft déi Aidë stëmmen, ëmmer dann, wann et erëm geet, an duerfir gi mir och haut eise Feu vert derfir.

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här Clement.

D'Regierung huet d'Wuert, den Här Mëttelstandsminister Lex Delles.

Prise de position du Gouvernement

M. Lex Delles, Ministre des Classes moyennes | Merci villmools, Här President. Loosst mech fir unzefänken der Madamm Rapportrice villmools Merci soe fir de schrëftlechen an och mëndleche Rapport.

Jo, et war net den éischten. D'Madamm Burton huet gesot, et wier fir d'eelefte Kéier. An ech mengen, dass grad dat och d'Stäerkt war vun den Aiden hei. Ech kommen nach eng Kéier drop zrëck, wat virdru vun der Madamm Cecchetti gesot ginn ass, well nämlech do d'Fro opkomm ass, firwat esou oft déi Aiden ugepasst gi sinn. Majo, well et grad d'Stäerkt ass vun den Aiden, wéi se hei sinn, dass mer ëmmer erëm konnten upassen, Secteure mat eranhuelen, déi am Ufank net dra waren, Secteuren erëm eraushuelen, déi d'Aiden einfach net méi brauchen, well se net méi ugefrot gi sinn.

Hei gesi mer also, dass et eng Verlängerung ass fir zwee Méint. D'Konditiounen vun dem Fonds de relance, vun der Aide relance a vun der Aide coûts non couverts sinn déi nämmelecht. Och hei, contrairement zu deem, wat elo grad gesot ginn ass vun deene Lénken ... Dir hutt gesot, et géif ëmmer erëm d'gesetzlech Base changéiert ginn. Neen, et ass ëmmer erëm dat nämmelecht, säitdeem de Fonds de relance en place gesat ginn ass virun iwwer engem Joer, ass just d'Verlängerung vun den Aidë gemaach ginn, Secteuren erageholl ginn an erausgeholl ginn, mee d'Modalitéite waren ëmmer déi nämmelecht. Dat heescht, do ginn et keng Changementer.

Mam Ausbezuale, dass ee muss esou laang drop waarden, och dat ass net wouer. Op den Dag vun haut si 550 Milliounen Euro iwwert d'Aide coûts non couverts an iwwert de Fonds de relance ausbezuelet ginn. Mir sinn am Moment beim Ausbezuale bei enger Duree vun enger Woch, bannent enger Woch sinn d'Suen ausbezuelet ginn, dat natierlech ënnert der Konditioun, dass den Dossier, deen eragereecht ginn ass, komplett ass.

Ech sinn och ganz frou, dat kënne haut ze soen, well et mat Momenter, wann et Deeg waren, wou 300, 400 Demanden am Dag erakomm sinn, do huet dat natierlech dann dräi, véier Woche gedauert. An ech hunn et nach all Kéier hei gesot, um Ministère hunn d'Beamten alleguerten eng enorm Aarbecht gelescht, fir dat doten och kënne esou schnell kënne ze realiséieren, fir och kënne ganz séier d'Liquiditéiten an d'Betribler ze kréien.

An ech wëll just nach eng Kéier preziséieren: Dat hei ass en Deel vun den Aiden, dat sinn d'Aide coûts non couverts, de Fonds de relance. Fir d'Liquiditéiten goufen et och nach zu verschidde Momenter aner Aiden, fir kënne Liquiditéiten an d'Betribler ze bréngen.

Ech mengen, wat bei dësem Projet de loi och ganz wichteg ass, ass, dass den Accord vu Bréissel schonn do ass. Dat heescht, déi kënne direkt ausbezuelet ginn. An ech sinn och ganz frou, dass an der Kommissioun - an ech wëll och hei der ganzer Kommissioun eng Kéier Merci soen duerfir - d'Decisioun geholl ginn ass, fir deen Text hei eenzel stëmmen ze kënne, an dann, soubal wéi deen Text hei gestëmmt ass, mat engem neie Projet ze komme fir d'Verlängerung bis Juni. Well och dat, wat grad kritiséiert ginn ass, muss een awer a Fro stellen, well nämlech virun zwou Woche schonn annoncéiert ginn ass, dass d'Aidë wäerte bis Juni verlängert ginn. Dat heescht, dat ass alles schonn annoncéiert.

An ech mengen, dass dat e ganz wichtige Punkt ass, Madamm Cecchetti, wéi Der ugeschwat hutt, fir dass et kloer ass, dass d'Betribler Previsibilitéit hunn, Previsibilitéit bis Juni. Dir hutt et kritiséiert, mee et ass

jo schonn annoncéiert ginn, dass mer d'Méiglechkeet hu vun Europa, fir kënne bis Juni Aiden ausbezuale. D'Annonce ass gemaach ginn, wéi et och soll weidergoe fir d'Betribler.

Dir hutt gesot, dass keng Differenz gemaach gëtt tëschent klengen a grouse Betribler. Bon, dat gesinn ech natierlech ganz anescht, well mir hunn eng Staffellung am Aidësystem. Sot mer elo, wann et net wouer ass. Also ech erënnere mech, dass et nach allkéiers dra stoung, dass mer eng Staffellung hu vun den Aiden. D'Aide coûts non couverts, déi net gebonnen ass u grouss oder kleng, déi ass gebonnen un d'Depensen, déi eng Entreprise réellement huet. Wann eng kleng Entreprise héich Depensen huet, da gëtt se méi héich subventionéiert. Wa se méi kleng ass, wa se manner Depensen huet, gëtt se méi déif subventionéiert. Mee hei geet et jo drëm, eebe grad Hëllef kënne ausbezuale, fir dass och déi kleng Betribler déi Hëllef kréien. Do ass et limitéiert op 30.000 Euro de Mount, wann Der vun engem Einmannbetrib schwätzt zum Beispill. Ma deen huet d'Méiglechkeet, wann d'Depensen héich sinn, 30.000 Euro de Mount iwwert déi Aiden hei ze kréien, natierlech limitéiert dee ganze Montant am europäesche Kader op 1,8 Milliounen pro Betrib. Mee ech mengen, dass do déi mannste ganz kleng Betribler op déi Limiten dropkommen.

Ech fannen et awer ëmmer e bësse speziell, wann een - an do ginn ech Iech Recht - sech déi Fro stellt vun Almosen. Et héiert een ëmmer erëm: „Jo, d'Betribler kréien hei Almosen ausbezuelet.“ Dat gesinn ech guer net esou! Et ass hei en Investissement an d'Betribler. Et ass en Investissement an d'Zukunftsfäegkeet vun der Lëtzeburger Wirtschaft, dass déi Aiden hei ausbezuelet ginn, fir dass och wann déi Kris hei eriwuer ass, mer nach kompetitiv Betribler hunn, déi kënne fonctionéieren an déi net duerch déi Kris hei futti gaange sinn.

An do gesäit ee jo och mat den Zuelen ... Ech weess net, ob do Verschiddener vläicht anerer gesinn hunn. Ech hunn déi gesi vun de Failliten, déi erfogaange sinn an de Krisejoren. Mir hunn also manner Failliten an de Krisejoren, wéi mer nach 2019 haten. An ech si mer sécher, dass do souwuel de Chômage partiel wéi awer och déi Aiden hei e ganz wichtige Bäitrag dozou gelescht hunn, dass mer eebe grad kënne eise Betribler hëllefen, iwwert déi schwéier Zäit erauskommen.

Dann natierlech déi Fro vum Delai, eng ganz wichteg, an d'Madamm Rapportrice huet se gesot. Ech wëll se awer just nach eng Kéier ënnersträichen: Den Delai, wou ee kann d'Demanden erareeche, ass verlängert ginn op de 15. Mee. Dat heescht, alleguerten d'Aiden, déi tëschent Juli a Februar da kënne ugefrot ginn, hunn en Delai bis de 15. Mee, wou se kënne eragereecht ginn. D'Demandé fir de Januar an de Februar wäerten ab muer och online sinn a wäerten dann och esou séier wéi méiglech kënne traitéiert ginn. Ech mengen, dass dann nach jiddweree ka réckwierkend, wann en elo ganz grouss Liquiditéitsproblemer hätt an awer trotzdem vergiess huet, Juli, August, September, Oktober seng Demanden eranzereechen, déi da mat deem Projet de loi hei kann nach bis de 15. Mee erareeche. Ech mengen, dass dann och laang genuch Zäit war, fir kënne déi Demanden ze maachen an och fir kënne schnellstméiglechst hei déi Aidë kënne ausbezuelet ze kréien.

Ech mengen, dass mer dat eebe grad mat dem europäesche Kader maache kënne, wann deen neie Projet eragereecht ginn ass.

Ech wëll nach ganz kuerz just op d'Motioun agoen, déi eragereecht ginn ass. Natierlech ass et ganz wichteg, dass mer a permanentem Echange si mat

deene verschiddene Chamberen oder mat de Fédération, fir eis och kënne e geneet Bild ze maachen um Terrain.

Ech deelen natierlech net d'Meenung, dass eng Fédération vläicht méi e staarke Lobbying mécht wéi eng aner. Ech fannen eischter hei, dass et esou ass, dass wa mer vu Retarde schwätzen, vun Ausliwwerunge vun iwwer engem Joer an dass een do d'Zuele ganz kloer gesäit, dass et der Vente ... An ech schwätzen hei just vun der Vente vun Autoen, déi hei mat an den Aidé sinn. Mir müssen déi Differenz maachen tëschent Flécken, also alles wat Mechanik ass ... Do sinn d'Méiglechkeeten do, mee bei aneren net.

En tout cas wëll ech villmools Merci soe fir déi breet Zoustëmmung zu dësem Projet de loi.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools dem Här Mëtzelstandminister Lex Delles. D'Diskussion ass elo ofgeschloss.

Ier mer elo zum Vott kommen, wollt ech drun erënneren, datt ee sech fir d'éischt muss op sengem Posten aloggen, fir kënne mat ofzestëmmen.

Mir kommen elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 7935. Den Text steet am Document parlementaire 7935⁹.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7935 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmme fänkt un. Da komme mer elo zum Vote par procuration. De Vott ass ofgeschloss.

An de Projet de loi ass mat 54 Jo-Stëmme bei 6 Abstentionen ugeholl.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher (par M. Laurent Mosar), Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mme Martine Hansen, MM. Max Hengel, Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes (par M. Georges Mischo), Claude Wiseler et Michel Wolter (par M. Paul Galles) ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusti Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Mme Cécile Hemmen, M. Dan Kersch, Mme Lydia Mutsch et M. Carlo Weber ;

Mme Semiray Ahmedova (par Mme Josée Lorsché), M. François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain (par M. Marc Hansen), Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché, M. Charles Margue et Mme Jessie Thill ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen.

Se sont abstenus : MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding (par M. Fernand Kartheiser) ;

Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

Motion 1

Da komme mer nach zum Vott vun der Motioun. Wëllt nach een d'Wuert zur Motioun ergräifen? D'Madamm Simone Beissel.

Mme Simone Beissel (DP) | Merci, Här President. Fir d'éischt merci dem Här Spautz, deen d'Initiativ geholl huet fir dës Motioun. Et sinn u sech zwee Punkten dran. Dat heescht, invite dass d'Regierung virufiert, ganz genau de Secteur ze surveilléiere mat all deem, wat do nach komme kann, fir andauernd kënne anzegräifen. Ech mengen, de Minister huet et gesot, dass en dat och ëmmer mécht.

An dat Zweet, dat ass - an ech mengen, ech widderhuelen Iech dat, Dir héiert dat jo och dobaussen -, dass de Minister Lex Delles bekannt dofir ass, dass e vun Ufank un, wou en an deem Amt ass, reegelméisseg am Dialog ass mam Secteur a mat all de Chamberen, a säit der Pandemie net nëmme reegelméisseg, mee praktesch andauernd a ganz intensiv. Well allegueren déi Texter, déi ausgeschafft gi sinn, déi droe wierklech - wéi soll ech soen - eng gemeinsam Handschrëft vum Secteur an dem Minister Delles selwer.

An entschëllegt, ech kann et jo awer elo net loossen: De Verrieder vun der ADR huet Saache gesot, déi eis zu dëser Säit vun de Bänken net verständlech sinn. Hie seet, et wär net nëmme d'Pandemie an d'Regierung géif näischt maachen. Ausser ech hu Lächer am Kapp: Mir sinn elo um eeleften Text vun den Aiden an de reguläre Verrieder vun der ADR ass nëmme heiansdo an der Kommissioun an deen, deen haut geschwat huet, dee war an de leschte Joren net eng eenzeg Minutt an der Kommissioun, kann also net wëssen, wat alles diskutéiert ginn ass vun all de Problematiken, ...

Une voix | Très bien!

Mme Simone Beissel (DP) | ... den Aiden, der Philosophie vun deem ganze Secteur. Et deet mer leed, ech muss dat lassginn, well et ass eng intellektuell Injure, wann ech Saachen héieren, dass d'Regierung ...

Une voix | Très bien!

Mme Simone Beissel (DP) | ... all Mënsch géif am Ree stoe loossen. Also wannechgelift!

Plusieurs voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Madamm Beissel. An da kritt den Här Fernand Kartheiser d'Wuert.

M. Fernand Kartheiser (ADR) | Här President, ech hat eigentlech net wëlles, elo ze schwätzen, well mer eis alleguer iwwert déi Motioun hei eens sinn. Mee wann ech d'Madamm Beissel héieren, wëll ech awer e puer Wuert soen.

D'Madamm Beissel wëllt eischters hei den Androck verwëschen, datt mer jo net alleguer Member an all Commission parlementaire sinn. Ech sinn zum Beispill net Member an der Kommissioun vun de Classes moyennes.

(Brouhaha)

M. Gilles Baum (DP) | Äre Verrieder ass ni do. Dee sëtzt a Südafrika!

M. Fernand Kartheiser (ADR) | Ech sinn also normalerweis och net do, mee ech sinn an deene Kommissiounen, wou ech Member sinn, wat awer net heescht, datt ech selbstverständlech net d'Regierungspolitik an all deenen Domäne genee verfolge. An dat, wat mir soen als ADR, dat ass just eng Tatsaach!

Kuckt dach nëmme, wéi Der mam Transportsecteur ëmgitt! Kuckt, wéi Der doduerch, datt Der zum Beispill de betriblichen Diesel ëmmer méi héich besteiert, zur Inflation bäidro! Kuckt, wat Der mat den Energiepräisser maacht, wou eis Entreprene ...

M. Gilles Baum (DP) | Kommt op d'Theema!

M. Fernand Kartheiser (ADR) | ... Problemer hunn, well d'Energiepräisser a Frankräich, wat just den Noper ass, wat just d'Konkurrenz ass, véier- bis fënnefmol méi bëlleg si wéi hei!

(Brouhaha)

Kuckt Iech dach un, wat Der mat den Entreprisé maacht! Kuckt Iech un - an ech hunn dat Beispill vun dem Horeca genannt -, wat Dir gemaach hutt an deene leschte Méint mat deem Hin an Hier!

(Brouhaha)

Hutt der dem Här Koepp net nogelauschert? Ech brauch net an der Classes-moyennes-Kommissioun ze sinn. Et geet duer, fir dem Här Koepp nozelauschteren an all deem, wat dee gesot huet, fir Iech ze soen, datt Der net kapabel waart, ...

(Interruptions)

M. Gilles Baum (DP) | Ech bréngen Iech seng Interviewen, wou en den Här Delles lueft!

M. Fernand Kartheiser (ADR) | ... eng Politik ze maachen, déi dem Secteur vum Horeca entgéintkomm wär. Dir hutt a méi wéi an engem Secteur während dëser Kris einfach eng Navigation à vue gemaach, en Hin an Hier, wat enger Regierung onwierdeg ass, wou Der net gewisen hutt, datt Der op der Säit vun den Entreprisé stitt, mee an engem Aktionismus, wou Der probéiert hutt, eppes ze maachen, wat absolut net der Situatioun ugemooß war.

An dofir soe mir Iech als ADR: Déi Hëllef ginn eis net wäit genuch! An et ass net esou, wéi d'Madamm Beissel hei seet, datt mir e falschen Androck géife vermëttelen, well mir widderhuelen dat hei, wat d'Entreprisé soen.

Ech soen Iech Merci.

M. Fred Keup (ADR) | Très bien!

M. Gilles Baum (DP) | Ech géif mengen, Büro 6!

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Kartheiser. Dann huet den Här Dan Kersch d'Wuert gefrot.

M. Dan Kersch (LSAP) | Här President, ech wollt just eng ganz kleng Fro stellen un den Här Kartheiser. Nennt mer wannechgelift ee Land, wou d'Aiden un d'Betribler méi héich ware wéi hei zu Lëtzebuerg!

Une voix | Très bien!

M. Fernand Kartheiser (ADR) | Ech soen Iech eppes, Här Kersch. Dir hutt mech jo gefrot. Nennt mir ee Minister, deen esou géint d'Indépendante gefacht huet wéi Dir an deen dofir aus der Regierung erausgaangen ass.

(Brouhaha général)

M. Dan Kersch (LSAP) | Äntwert op d'Fro!

M. Fernand Etgen, Président | Här Kartheiser, wannechgelift.

M. Dan Kersch (LSAP) | Äntwert op d'Fro!

M. Fernand Kartheiser (ADR) | Ënner all deene Leit, déi hei an enger Verantwortung ... an de Réck gefall sinn. Dir sidd ...

M. Dan Kersch (LSAP) | Äntwert op d'Fro! Äntwert op d'Fro!

M. Fernand Etgen, Président | Här Kartheiser, ech géif Iech bieden, deen exzessiven Toun ...

M. Dan Kersch (LSAP) | Äntwert op d'Fro! Äntwert op d'Fro!

Une voix | Dir hutt net op d'Fro geäntwert.

M. Dan Kersch (LSAP) | Et ass keng Äntwert komm. Dat ass bezeichnend fir déi Politik, déi Der maacht.

Hallefwoerchten an d'Welt setzen an op konkreet Froen net äntweren!

(Brouhaha)

M. Fernand Kartheiser (ADR) | D'Äntwert ass, datt Dir haut hei ...

M. Dan Biancalana (LSAP) | Dann nennt e Land!

M. Fernand Etgen, Président | Här Kartheiser, ech bieden Iech, an der Zukunft all Är Interventiounen an engem ugemooenen Toun ze maachen, wéi dat sech an dësem Haus gehéiert. Ech soen Iech Merci. An da ginn ech d'Wuert un den Här Mëtzelstandsminister Lex Delles.

M. Lex Delles, Ministre des Classes moyennes | Just fir déi Diskussioun do direkt wëllen am Keim ze erstécken: All déi Aiden, déi gemaach gi sinn, sief et fir d'Independanten iwwert de Ministère des Classes moyennes oder all déi aner Aidé wéi zum Beispill d'Aide coûts non couverts, iwwert déi mer haut schwätzen, d'nämmlecht awer och de Fonds de relance, wou och do d'Independanté mat en Consideratioun geholl ginn, si mam Här Minister Dan Kersch zu deem Moment ofgeschwat ginn a sinn och do echangéiert ginn, fir déi esou kënne en place ze setzen.

Une voix | Très bien!

M. Lex Delles, Ministre des Classes moyennes | Just fir dat eng Kéier kënne ze soen.

Op där anerer Säit, mengen ech, wier et ganz einfach: Déi Diskussioun hei misst guer net sinn, wa mer kéinten den Här Reding froen, dee feste Member ass fir Är Sensibilitéit an der Kommissioun, dee leider awer all déi Proposen, déi jo esou dramatesch elo grad hei vun Iech erkläert gi sinn, leider an der Kommissioun ni ugeschwat huet. Da sinn ech jo sécherlech frou, wa mer an der nächster Kommissioun da kënne mam Här Reding als Vertrieeder vun der ADR doriwwer schwätzen, wann et Iech esou ënnert den Neel brennt.

Plusieurs voix | Très bien!

(Brouhaha)

M. Sven Clement (Piraten) | Do kann ee weinstens per Visio derbäisinn!

M. Fernand Etgen, Président | Merci dem Mëtzelstandsminister. An dann huet nach den Här Yves Cruchten d'Wuert gefrot.

M. Yves Cruchten (LSAP) | Jo, entschëllegt, dass ech elo net hei zu deem Cabaretstéck hei ka bäidroen, mee ech wollt eigentlech just dem Kolleg Marc Spautz villmools Merci soe fir seng Motioun, well och wa se e bësse banal schéngt, se ass extreem wichteg. Well effektiv, mir därefen net mengen, dass mam Enn vun de Moosnamen ëmmer alles direkt an der Rei ass, mee dass mer effektiv mussen de Fokus halen op Problemer, déi och nom Enn vun de Moosnamen nach kéinten entstoën.

An ech sinn immens frou, dass de Minister vum Mëtzelstand, den Här Delles gesot huet, dass en dat selbstverständlech géif maachen zesumme mat der ganzer Regierung an da gegebenefalls och nach eng Kéier an d'Kommissioun géif komme respektiv an d'Chamber, fir iwwer eventuell aner Hëllef oder aner Projeten ze diskutieren, wéi mer dann deenen Entrepreneuren, déi kéinte leiden, ënnert d'Äerm gräifen.

Ech soen duerfir dem Marc Spautz nach eng Kéier villmools Merci. Déi Motioun hei ass ganz wichteg an déi kritt selbstverständlech d'Ënnerstëtzung vun der LSAP.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här Cruchten. An dann nach eng Kéier - ganz lues wannechgelift - den Här Kartheiser.

M. Fernand Kartheiser (ADR) | Här President, ech wollt eigentlech just Iech soen: Natierlech ginn ech Iech komplett Recht an där Remark, déi Der gemaach hutt. Ech wollt Iech just soen: Et ass schwéier, fir sech verständlech ze maachen, wann 59 oder 56 Kolleegen hei jaitzen, wann ech schwätzen.

(Hilarité)

M. Sven Clement (Piraten) | Genau 59!

M. Fernand Kartheiser (ADR) | Wann déi 56 Kolleegen géifen héiflech nolauscheren, bräicht ech meng Stëmm net ze erheien.

Dat gesot, wëll ech selbstverständlech och soen, datt d'ADR déi Motioun vum Här Spautz absolutt ënnerstëtzt. Ech soen Iech Merci.

M. Sven Clement (Piraten) | 58, well den Här Reding ass net do!

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Kartheiser.

Da kënne mer elo zum Vott vun der Motioun kommen. Kënne mer dës Motioun à main levée ofstëmme?

(Assentiment)

Vote sur la motion 1

Wie mat der Motioun d'accord ass, soll d'Hand an d'Luucht hiewen.

Wien ass dergéint?

Wien enthält sech?

Domadder ass dës Motioun eestëmmeg ugehall.

4. 7473 - Projet de loi relative au patrimoine culturel et modifiant :

1° la loi modifiée du 4 mars 1982 a) portant création d'un Fonds culturel national ; b) modifiant et complétant les dispositions fiscales tendant à promouvoir le mécénat et la philanthropie ;

2° la loi modifiée du 25 juin 2004 portant réorganisation des instituts culturels de l'État ;

3° la loi modifiée du 18 juillet 2018 concernant la protection de la nature et des ressources naturelles ;

4° la loi du 17 août 2018 relative à l'archivage

Mir kommen elo zum Projet de loi 7473 iwwert de kulturelle Patrimoine. D'Riedezäit ass nom Modell 1 festgeluecht. Et hu sech schonn ageschriwwen: d'Madamm Octavie Modert, den Här André Bauler, d'Madamm Lydia Mutsch, den Här François Benoy, den Här Fred Keup, d'Madamm Nathalie Oberweis, den Här Sven Clement. An d'Rapportrice, déi honorabel Madamm Djuna Bernard, huet elo d'Wuert fir hire Rapport. Madamm Bernard, wannechgelift.

Rapport de la Commission de la Culture

Mme Djuna Bernard (déi gréng), rapportrice | Här President, Dir Dammen an Dir Hären, wéi ech 2019 hunn dierfen d'Presidence vun der Kulturkommissioun untrieden, hunn ech mech als studéiert Historikerin scho ganz besonnesch op een Dossier gefreet an dat war dës neit Patrimoinengesetz.

Vis-à-vis vun eise kulturellen Ierwe fillen ech mech dankbar an humble, fir Iech dës Gesetz kënne virstellen, mäin éischte Gesetzesrapport zu esou engem Sujet ze halen an dass mer haut dës Meilestee kënne zesumme stëmmen.

Eist kulturell Ierwe reflektéiert d'Geschicht vun eise Land, vun dësem Territoire, vun de Mënschen, déi hei gelieft hunn an nach liewen. Et ass e siichtbaart Zeeche vun eiser gemeinsamer Vergaangenheet an

domadder en Deel vun eiser Identitéit. Dowéinst schwätze mer haut an hei eeben net just vun alen Haiser oder Schiebelen am Buedem. Nee, et geet bei dësem Gesetz ëm net méi an net manner wéi ëm e wichtige Facteur vun eise Zesummeliewen, vun eiser sozialer Kohäsioun.

An dësem Bewosstsinn reegelt d'Gesetz, wat ech Iech haut dierf virstellen, den Ëmgang mat eise materielle wéi immaterielle Kulturierwen. Et reegelt den Ëmgang domat am Sënn vun der Nohaltegkeet, fir dass déi kommend Generatiounen och nach vun der historescher Architektur, den archeologesche Schätz am Buedem oder vun de Gebräich vun deemools profitéiere kënne.

D'Reform vum Patrimoinengesetz geschitt ënner dräi groussen Ziler:

Éischtens gëtt hei eng méi modern a ganzheetlech Konzeptioun vun eise Patrimoine définéiert an applizéiert. D'Gesetz huet esou den Usproch, fir an dësem Beräich kloer an transparent Prozedure fir déi verschidden Acteuren a Verantwortlech ze definéieren.

Zweetens sollen an dësem Text sämtlech Dispositiounen zum kulturelle Patrimoine regroupéiert ginn. Ech kommen zu engem spéidere Moment op déi véier verschidde Beräicher zréck, ëm déi et hei geet.

An drëtzens geet et an dësem Gesetz drëms, dass mer déi international Konventiounen an d'Traitée ronderëm den Denkmalschutz gesetzlech ëmsetzen, déi Lëtzebuerg och an der Vergaangenheet scho ratifizéiert huet.

Här President, dass dës Gesetz néideg ass, kann een och unhand vun e puer Zuele festmaachen: 47 %, dat ass d'Steigerung vun der Zuel vun national geschützte Gebaier an de leschten zéng Joer. 21, dat ass den Zouwuess u Personal vum Service des sites et monuments säit 2008. An zu gudder Lescht 39, dat ass d'Zuel vun de Joren, déi dat aalt Gesetz elo a Kraaft ass.

Et gesäit een also, dass sech an de leschte Jore vill gedoen huet beim Patrimoine, mee dass de gesetzleche Kader der Entwécklung hannendrugelaf ass, beziéungsweis sech eigentlech net beweegt huet.

Och wa mer iwwert d'Grenze vun eise Land eraus kucken, gesi mer, dass eis däitsch Nopere bei hirem Kulturgutschutzgesetz vun 2016 an d'franséisch Nopere mat hire substanzialen Ännerungen am Code du patrimoine 2016 an 2021 scho maassgeblech Schrëtt an hire Approche zur Protektioun vum Patrimoine geholl hunn.

D'Konventioun vu Faro war e wichtige Startpunkt fir d'Aarbechten un dësem Gesetz. Si setzt souzeseen de moderne Standard vum Denkmalschutz op internationalem Plang. Zum engen gëtt an dëser Konventioun den Ënnerschied vun de véier Volete vum kulturellen Ierwe gemaach. Zum anere gëtt den effentlechen Interesse um Schutz vum Patrimoine aus verschiddene Richtungen ofgeleet, notament aus enger historescher, enger kënschtlerescher, eng wëssenschaftlecher an enger politescher Dimensioun.

D'Essenz vun dëser Konzeptioun vum Patrimoine léisst sech mat de Wieder vum Françoise Benhamou gutt erëmginn: « Le patrimoine relève [...] du passé, il en raconte l'histoire et nous mène au présent dont il nourrit la créativité. » Am Géigesaz zu fréier ënnersträicht eng modern Virstellung vum Kulturierwen och den Aspekt vun der Valoriséierung, dat heescht d'Fro, wéi de Patrimoine net nëmme kann erhalen ginn, mee wéi e kann notz- an erfuerbar gemaach gi fir eng méiglechst grouss Zuel vu Leit - haut an an der Zukunft.

Dat steet am Géigesaz zu fréieren Approchen, déi méi op eng reng Konservéierung beziéungsweis Protektioun vu Sitten a Monumenter fokusséiert waren.